

Allmän studieplan för utbildning på forskarnivå i rättsvetenskap

[Legal Science]

1. Beslut

Studieplanen är fastställd av Juridiska fakultetsnämnden 2019-01-30 med revideringar beslutade 2021-01-26, 2022-01-26, 2023-06-08 samt 2025-01-24. Studieplanen tillämpas vid antagning till utbildning på forskarnivå från och med 2019-05-27 och vid anställning av doktorand därefter. För antagna doktorander före 2019-05-27 gäller av fakultetsnämnden 2013-04-22 reviderad allmän studieplan. Se avsnitt 7 gällande övergångsregler

2. Ämnesbeskrivning

Rättsvetenskap är det vetenskapliga studiet av rätt och rättssystem. Inom rättsvetenskapen analyseras och systematiseras rätten samt lämnas bidrag till rättsutvecklingen. Inom ämnet studeras också frågor om rättens tillkomst och utveckling samt rättens och rättsvetenskapens filosofiska aspekter. Vidare ingår studiet av rättssystemets förhållande till andra samhällsliga företeelser.

Juridiska fakultetens studieplan för utbildning på forskarnivå i rättsvetenskap omfattar följande ämnesinriktningar:

- allmän rättslära
- civilrätt
- europarätt
- finansrätt
- folkrätt
- internationell privaträtt
- miljö rätt
- offentlig rätt
- processrätt
- rättshistoria
- rättsinformatik
- straffrätt

3. Utbildningens mål

Utbildning på forskarnivå avser utbildning för juris doktorsexamen och juris licentiatexamen. Utbildningen på forskarnivå motsvarar för doktorsexamen 240 högskolepoäng (hp) och för licentiatexamen 120 hp.

Antagning till utbildning på forskarnivå ska i normalfallet ske till utbildning som avslutas med doktorsexamen. Om särskilda skäl föreligger kan beslut om antagning ske till del av utbildning på forskarnivå som avslutas i licentiatexamen omfattande 120 hp.

Om en doktorand som antagits till utbildning på forskarnivå som avslutas med licentiatexamen önskar övergå till utbildning som avslutas med doktorsexamen måste doktoranden ansöka på nytt om antagning till utbildning på forskarnivå.

Den som antagits till utbildning på forskarnivå som avslutas med doktorsexamen kan, som ett led i utbildningen, avlägga licentiatexamen, och därefter genomgå återstående delar av utbildningen på forskarnivå och avsluta denna med att avlägga juris doktorsexamen.

Med doktorand förstås i denna studieplan studerande på forskarnivå med inriktning på doktors- eller licentiatexamen.¹

3.1 Doktorsexamen

Doktorsexamen uppnås efter att doktoranden fullgjort en utbildning om 240 hp inom ett ämne för utbildning på forskarnivå.²

Kunskap och förståelse

För doktorsexamen ska doktoranden

visa brett kunnande inom och en systematisk förståelse av forskningsområdet samt djup och aktuell specialistkunskap inom en avgränsad del av forskningsområdet, och

visa förtrogenhet med vetenskaplig metodik i allmänhet och med det specifika forskningsområdets metoder i synnerhet.

Färdighet och förmåga

¹ 1 kap. 4 § högskoleförordningen (HF)

² HF Bilaga 2, examensordningen

För doktorsexamen ska doktoranden

visa förmåga till vetenskaplig analys och syntes samt till självständig kritisk granskning och bedömning av nya och komplexa företeelser, frågeställningar och situationer,

visa förmåga att kritiskt, självständigt, kreativt och med vetenskaplig noggrannhet identifiera och formulera frågeställningar samt att planera och med adekvata metoder bedriva forskning och andra kvalificerade uppgifter inom givna tidsramar och att granska och värdera sådant arbete,

med en avhandling visa sin förmåga att genom egen forskning väsentligt bidra till kunskapsutvecklingen,

visa förmåga att i såväl nationella som internationella sammanhang muntligt och skriftligt med auktoritet presentera och diskutera forskning och forskningsresultat i dialog med vetenskapssamhället och samhället i övrigt,

visa förmåga att identifiera behov av ytterligare kunskap, och

visa förutsättningar för att såväl inom forskning och utbildning som i andra kvalificerade professionella sammanhang bidra till samhällets utveckling och stödja andras lärande.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

För doktorsexamen ska doktoranden

visa intellektuell självständighet och vetenskaplig redlighet samt förmåga att göra forskningsetiska bedömningar, och

visa fördjupad insikt om vetenskapens möjligheter och begränsningar, dess roll i samhället och människors ansvar för hur den används.

Vetenskaplig avhandling (doktorsavhandling)

För doktorsexamen ska doktoranden ha fått en vetenskaplig avhandling (doktorsavhandling) om minst 120 hp godkänd, se avsnitt 6 gällande regler för doktorsexamen i rättsvetenskap vid Stockholms universitet

3.2 Licentiatexamen

Licentiatexamen uppnås antingen efter att doktoranden fullgjort en utbildning om minst 120 hp inom ett ämne för utbildning på forskarnivå³, eller efter att doktoranden fullgjort en del om minst 120 hp av en utbildning som ska avslutas med doktorsexamen, om högskolan beslutar att en sådan licentiatexamen kan ges vid högskolan.

Kunskap och förståelse

För licentiatexamen ska doktoranden

visa kunskap och förståelse inom forskningsområdet, inbegripet aktuell specialistkunskap inom en avgränsad del av detta samt fördjupad kunskap i vetenskaplig metodik i allmänhet och det specifika forskningsområdets metoder i synnerhet.

Färdighet och förmåga

För licentiatexamen ska doktoranden

visa förmåga att kritiskt, självständigt och kreativt och med vetenskaplig noggrannhet identifiera och formulera frågeställningar, att planera och med adekvata metoder genomföra ett begränsat forskningsarbete och andra kvalificerade uppgifter inom givna tidsramar och därigenom bidra till kunskapsutvecklingen samt att utvärdera detta arbete,

visa förmåga att i såväl nationella som internationella sammanhang muntligt och skriftligt klart presentera och diskutera forskning och forskningsresultat i dialog med vetenskapssamhället och samhället i övrigt, och

visa sådan färdighet som fordras för att självständigt delta i forsknings- och utvecklingsarbete och för att självständigt arbeta i annan kvalificerad verksamhet.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

För licentiatexamen ska doktoranden

visa förmåga att göra forskningsetiska bedömningar i sin egen forskning,

³ HF Bilaga 2, examensordningen

visa insikt om vetenskapens möjligheter och begränsningar, dess roll i samhället och människors ansvar för hur den används, och

visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och att ta ansvar för sin kunskapsutveckling.

Vetenskaplig uppsats

För licentiatexamen ska doktoranden ha fått en vetenskaplig uppsats om minst 60 hp godkänd, se avsnitt 6 gällande regler för licentiatexamen i rättsvetenskap vid Stockholms universitet.

4. Behörighet och förkunskapskrav

4.1 Grundläggande behörighet

Grundläggande behörighet till utbildning på forskarnivå har enligt 7 kap. 39 § HF den som har

- avlagt en examen på avancerad nivå,
- fullgjort kursfordringar om minst 240 hp, varav minst 60 hp på avancerad nivå, eller
- på något annat sätt inom eller utom landet förvärvat i huvudsak motsvarande kunskaper.

Behörigheten måste vara uppfylld senast sista ansökningsdagen.

Forskningsutskottet får för en enskild sökande medge undantag från kravet på grundläggande behörighet, om det finns särskilda skäl.

4.2 Särskild behörighet

Särskild behörighet har den som avlagt juris kandidatexamen, juristexamen eller motsvarande. Särskild behörighet har också den som kan åberopa annan genomgången utbildning eller särskild yrkeserfarenhet om dessa meriter bedöms ge en kompetens för utbildning på forskarnivå som är likvärdig med juris kandidatexamen eller juristexamen i fråga om såväl vetenskapliga färdigheter som juridisk allmänbildning av betydelse för den ämnesinriktning utbildningen avser.

För behörighet fordras att den sökande har mycket goda kunskaper i svenska och goda kunskaper i engelska eller att sökande har mycket goda kunskaper i engelska.

5. Utlysning och antagningsförfarande

Antagning till utbildning på forskarnivå sker en gång per år.

Ansökan ska innehålla kopia på jur. kand/juristexamen-beviset eller motsvarande dokument som visar på den sökandes särskilda behörighet, curriculum vitae, projektbeskrivning över det tilltänkta avhandlingsprojektet samt ett eller flera skriftliga arbeten, inklusive examensarbetet från grundutbildningen eller motsvarande.

Sista ansökningsdag till utbildning på forskarnivå är den 1 mars. Om den 1 mars infaller på en helgdag är sista ansökningsdag första helgfria dag därefter. Utlysningen för antagning till utbildning på forskarnivå kungörs senast tre veckor innan sista ansökningsdag. Utlysning sker i universitetets rekryteringsverktyg.

En sökande kan antas till forskarutbildningen om forskningsutskottet gör bedömningen att ansökan i konkurrens når upp till den nivå som krävs och det finns godtagbar finansiering, t ex genom att den sökande kan erbjudas doktorandanställning.⁴

Om ansökan inte når upp till den nivå som krävs ska ansökan avslås. Detsamma gäller de ansökningar som i jämförelse med övriga inte står sig i konkurrensen.

Om det finns särskilda skäl kan antagning till utbildning på forskarnivå ske vid annan tidpunkt om det gäller utlysning av forskarutbildning i ämne med koppling till en särskild anställning.

Forskningsutskottet får vidare, utan ny antagning besluta att en doktorand som har antagits vid något annat universitet/högskola, får övergå till Stockholms universitet och fortsätta sin utbildning samt examineras vid Juridiska fakulteten i enlighet med 7 kap. 38 § HF. Ansökan om överflyttning ställs till forskningsutskottet som efter granskning av projektet kan besluta att bevilja överflyttning under förutsättning att Juridiska institutionens prefekt godkänner finansiering.

Ytterligare information återfinns i forskningsutskottets handlägningsordning för antagning till forskarutbildning.

⁴ 7 kap. 34 § HF. Till utbildning på forskarnivå får endast så många doktorander antas som kan erbjudas handledning och godtagbara studievillkor i övrigt och som har studiefinansiering enligt 7 kap. 36 § HF.

5.1 Bedömningsgrunder och urvalskriterier

Urval bland sökande som uppfyller kraven enligt 7 kap. 35 och 36 §§ HF ska göras med hänsyn till deras förmåga att tillgodogöra sig utbildningen. Högskolan bestämmer vilka bedömningsgrunder som ska tillämpas vid prövningen av förmågan att tillgodogöra sig utbildningen. Enbart det förhållandet att en sökande bedöms kunna få tidigare utbildning eller yrkesverksamhet tillgodoräknad för utbildningen får dock inte vid urval ge den sökande företräde framför andra sökande (7 kap. 41 § HF).

Ärenden om antagning till utbildning på forskarnivå vid Juridiska fakulteten beslutas av Juridiska fakultetens forskningsutskott efter att ansökningarna har beretts av Antagningsrådet.

Urval bland sökande som uppfyller kraven för grundläggande och särskild behörighet görs med hänsyn till deras förmåga att tillgodogöra sig utbildningen. De bedömningsgrunder som tillämpas vid urvalet är följande:

- Sökandens allmänna kompetens
- Projektbeskrivningen:
 - projektets originalitet,
 - teoriram och frågeställning i relation till tidigare forskning,
 - metodens tydlighet och relevans i förhållande till frågeställningen,
 - tillskott av ny kunskap och dess relevans.
- Projektplanens genomförbarhet.

Vid bedömning av sökandens allmänna kompetens ska beaktas studieresultat, uppsatser och andra skrifter som visar förmåga till klar framställning och kritisk analys samt yrkesverksamhet och liknande verksamhet som är av betydelse för utbildningen. Projektbeskrivningen ska framförallt bedömas såsom ett tecken på den sökandes kompetens.

Information om antagningsprocessen återfinns i forskningsutskottets handlägningsordning för antagning till forskarutbildning.

Varken beslutet att anta någon till utbildning på forskarnivå eller att anställa någon som doktorand går att överklaga (12 kap. 2 § HF).

6. Utbildningens innehåll och uppläggning

Doktorsexamen kräver normalt fyra års studier (240 hp) och licentiatexamen två års studier (120 hp). En förutsättning för att klara studierna inom denna tid är att doktoranden har de förkunskaper som erfordras samt ägnar sig på heltid åt studierna. Doktoranden förväntas i hög utsträckning vara närvarande på institutionen. Därtill förväntas doktoranden delta i diverse forskningsaktiviteter vilket också ska dokumenteras i doktorandens individuella studieplan.

För deltidsdoktorand är studietiden beroende av studieinsatsens omfattning, men enligt 7 kap. 36 § HF ska doktoranden kunna ägna så stor del av sin tid åt utbildningen att den kan slutföras inom fyra år när det gäller licentiatexamen och åtta år när det gäller doktorsexamen.

Det väsentliga inslaget i utbildningen är framställningen av en vetenskaplig avhandling (doktorsavhandling 210 hp respektive licentiatuppsats 105 hp). Därutöver består utbildningen av obligatoriska kurser om sammanlagt 30 hp respektive 15 hp, samt medverkan och presentation av avhandlingsarbetet vid seminarium på sätt som anges nedan.

Om det föreligger särskilda skäl, som att avhandlingsarbetet berör flera vetenskapliga fält, kan en doktorsavhandling få omfatta 195 eller 180 hp. Utbildningen ska i så fall bestå av kurser omfattande totalt 45 respektive 60 hp, inklusive obligatoriska kurser eller kurser som ersätter obligatoriska kurser enligt beslut från forskningsutskottet. En licentiatuppsats kan av motsvarande skäl få omfatta 90 hp. I så fall ska utbildningen bestå av kurser som omfattar totalt 30 hp, inklusive obligatoriska kurser eller kurser som ersätter obligatoriska kurser enligt beslut från forskningsutskottet.

Samtliga doktorander som antas till utbildning på forskarnivå i rättsvetenskap ska följa föreliggande allmänna studieplan. Eventuella samarbeten i form av cotutelle⁵, enskild doktorands deltagande i forskarskola eller externfinansierade projekt kan endast påverka de individuella skillnaderna i utbildningen som dokumenteras i den individuella studieplanen.

Detaljer i studiernas uppläggning återfinns under avsnitt 6.3 samt i den individuella studieplanen.

⁵ Avser samarbetsavtal mellan Stockholms universitet och ett, i normalfallet utomnordiskt, universitet med syfte att ge forskarstuderande dubbla examina.

6.1 Individuell studieplan

I enlighet med 6 kap. 29 § HF ska det för varje doktorand upprättas en individuell studieplan. Planen ska innehålla högskolans och doktorandens åtaganden, en finansieringsplan och en tidsplan för doktorandens utbildning. I den individuella studieplanen ska även anges när de obligatoriska seminarierna ska genomföras eller när de har genomförts.

Utbildningstiden får bara förlängas om det finns särskilda skäl för det. Sådana skäl kan vara ledighet på grund av sjukdom, ledighet för tjänstgöring inom försvaret eller för förtroendeuppdrag inom fackliga organisationer och studentorganisationer eller föräldraledighet.

Handledarna och doktoranden upprättar gemensamt den individuella studieplanen, som ska fastställas av Juridiska institutionen. Den individuella studieplanen ska upprättas så snart som möjligt efter beslut om antagning och fastställas senast två månader efter att doktoranden påbörjat sina studier. Studieplanen ska årligen följas upp och vid behov revideras. I samband med att de individuella studieplanerna ska fastställas granskar institutionen årligen alla studieplaner och rapporterar resultatet av granskningen till forskningsutskottet.

För detaljer beträffande upprättande, hantering och uppföljning av de individuella studieplanerna hänvisas till 6 kap. 29 och 30 §§ HF, Regler för utbildning och examination på forskarnivå samt Humanvetenskapliga områdets anvisningar för upprättande av individuell studieplan.

6.2Handledning och andra resurser

Samtliga doktorander, oavsett studiefinansiering, har rätt till handledning och godtagbara studie villkor i övrigt. Doktorand som antagits med inriktning mot doktorsexamen har rätt till handledning under sammanlagt den tid som kan anses behövas för den föreskrivna utbildningen om 240 hp. Doktorand som antagits med inriktning mot licentiatexamen har rätt till handledning under den tid som kan anses behövas för utbildning om 120 hp.

Prefekten vid Juridiska institutionen ansvarar för att en doktorand ges tillgång till handledning liksom övriga godtagbara studievillkor och resurser som krävs för att doktoranden ska ha möjlighet att uppnå examensmålen och i övrigt kunna genomföra sin utbildning. Det betyder att doktoranden under sin studietid förutom handledning bland annat ska ges tillgång till arbetsplats, dator och universitetets e-postadress (SUKAT-konto).

För varje doktorand som antas till utbildning på forskarnivå utses en huvudhandledare och ytterligare en handledare. Även doktorand som redan antagits har rätt att få två handledare. Huvudhandledaren ska ha vetenskaplig kompetens motsvarande minst docentkompetens. En av handledarna ska vara anställd vid Juridiska institutionen. Övrig handledare behöver inte vara anställd vid institutionen men ska ha relevant kompetens. Om särskilda skäl föreligger kan en doktorand anhålla om att få ytterligare en handledare utsedd. Ansökan görs till forskningsutskottet.

Minst en av handledarna för en doktorand ska ha genomgått handledarutbildning eller av forskningsutskottet bedömts ha motsvarande kompetens.

Handledarna ska tillse att doktoranden i början av studierna får vägledning och råd angående avhandlingsarbetets uppläggning, att doktoranden under hela doktorandperioden kontinuerligt får diskutera avhandlingsarbetet och att därvid erhålla kvalificerade råd samt adekvat granskning av avhandlingsmanuskriptet. Doktoranden ska genom regelbundna kontakter hålla handledare underrättade om arbetets fortskridande och inhämta råd om dess vidare uppläggning.

En doktorand som begär det har rätt att få byta handledare (6 kap. 28 § HF). Byte av handledare kan även ske på grund av andra skäl. Forskningsutskottet beslutar om handledarbyte. Vid byte av handledare ska en revidering av doktorandens individuella studieplan göras.

6.2.1 Indragning av handledning och andra resurser

Om en doktorand i väsentlig utsträckning åsidosätter sina åtaganden enligt den individuella studieplanen, kan rektor besluta att doktoranden inte längre ska ha rätt till handledning och andra resurser för utbildningen (6 kap. 30 § HF).

Innan ett sådant beslut fattas ska doktoranden och hans eller hennes handledare ges möjlighet att yttra sig. Prövningen ska göras på grundval av deras redogörelser och annan utredning som är tillgänglig. Vid bedömningen ska det vägas in om högskolan har fullgjort sina egna åtaganden enligt den individuella studieplanen. Beslutet ska vara skriftligt och motiverat. Ett beslut om indragning av resurser enligt 6 kap. 30 § HF kan överklagas till Överklagandenämnden för högskolan.⁶

⁶ 12 kap. 2 § p.5 HF

Om resurserna för utbildningen har dragits in i enlighet med ovan kan doktoranden efter ansökan hos rektor få tillbaka sin rätt till handledning och andra resurser. Doktoranden måste då visa upp ett tillkommande studieresultat av beaktansvärd kvalitet och omfattning eller på något annat sätt göra sannolikt att han eller hon kan fullgöra sina återstående åtaganden enligt den individuella studieplanen.⁷

För vidare information, se *Regler för utbildning och examination på forskarnivå, Handläggningsordning för indragning av doktorands rätt till handledning och andra resurser*, samt *Anvisningar för individuell studieplan vid det Humanvetenskapliga området*.

6.3 Kurser och examination

Det väsentliga inslaget i utbildningen är framställningen av en vetenskaplig avhandling (doktorsavhandling 210 hp eller licentiatuppsats 105 hp). Därutöver krävs för doktorsexamen att doktoranden har genomgått minst 30 hp kurser och för licentiatexamen krävs 15 hp kurser.

Kurskravet för doktorsexamen består av två obligatoriska kurser om 7,5 hp vardera rörande rättsvetenskaplig teoribildning och juridisk metod samt två valbara kurser om 7,5 hp vardera vilka väljs ur Juridiska institutionens kursutbud för doktorander. För kurserna finns kursplaner fastställda av forskningsutskottet. Vad som krävs för godkänt resultat på kurserna framgår av respektive kursplan.

Studierektor för forskarutbildningen kan om det finns särskilda skäl, på ansökan från doktorand och med tillstyrkande av huvudhandledare, besluta att en eller flera kurser ersätter en eller flera av de obligatoriska eller valbara kurserna till motsvarande antal poäng. Sådan ansökan om tillgodoräknande kan inlämnas före eller efter genomförd kurs. Om ansökan avser tillgodoräknande av obligatorisk doktorandkurs ska den kurs som avses tillgodoräknas i huvudsak överensstämma med den obligatoriska kursen i fråga om förväntade studieresultat och övriga kurskrav. Om ansökan avser valbar doktorandkurs krävs att kursen är till nytta för doktorandens forskarutbildning.

Doktorander som undervisar inom utbildning på grundnivå eller avancerad nivå ska ha genomgått inledande högskolepedagogisk utbildning eller på annat sätt förvärvat motsvarande

⁷ 6 kap. 31 § HF

kunskaper.⁸ Juridiska institutionen ansvarar för att detta efterlevs och att sådan utbildning kan genomföras inom ramen för institutionstjänstgöring.

6.3.1 Tillgodoräknande av tidigare utbildning

Doktorand som tidigare fullgjort en kurs på avancerad nivå kan tillgodoräkna sig denna som valbar kurs om den är till nytta för doktorandens forskarutbildning och under förutsättning att kursen inte utgör en del av doktorandens grundläggande eller särskilda behörighet, se avsnitt 4 gällande behörighet.

Även annan utbildning liksom kunskaper och färdigheter som har förvärvats i yrkeslivet får tillgodoräknas om de är av sådan beskaffenhet och har en sådan omfattning att de i huvudsak motsvarar den utbildning för vilken de är avsedda att tillgodoräknas.

Doktoranden kan tillgodoräkna sig upp till 30 hp. Om doktoranden avser tillgodoräkna en eller flera tidigare fullgjorda kurser kan studierektor för forskarutbildningen besluta om att hälften av de tillgodoräknande poängen dras från finansiering och handledning vilket betyder att den finansierade tiden för utbildning på forskarnivå kan kortas med upp till motsvarande 15 hp.

Ansökan om tillgodoräknande av kurs ska bestå av ett ansökningsbrev där doktoranden motiverar varför kursen ska tillgodoräknas, tillstyrkande av huvudhandledare samt kursplan och kursbeskrivning.

Tillgodoräknade av tidigare fullgjord kurs ska ske i samband med att doktoranden påbörjar sin forskarutbildning.

6.3.2 Övriga obligatoriska moment

Doktorand som antagits till utbildning på forskarnivå för juris doktorsexamen ska under avhandlingsarbetets gång presentera delar av sitt arbete vid åtminstone tre obligatoriska seminarier. De obligatoriska seminarierna ska vara öppna för alla intresserade och inbjudan ska gå ut till samtliga inom fakulteten.

För de obligatoriska seminarierna är huvudhandledaren ordförande. Huvudhandledaren tar, i samråd med doktoranden, initiativ till anordnandet av de obligatoriska seminarierna.

Det första seminariet, uppläggningsseminariet, ska hållas i ett tidigt skede av utbildningen, inom ett år från att studierna påbörjas.

⁸ Regler för utbildning och examination på forskarnivå

Det andra seminariet, halvtidsseminariet, ska hållas när minst två och högst tre års arbete nedlagts på avhandlingen. En granskare ska utses. Granskaren ska avge ett yttrande. Till grund för granskarens bedömning ligger de examensmål som finns uppställda i granskningsprotokoll för halvtidsseminarium.

Det tredje seminariet, slutseminariet, ska hållas när avhandlingen föreligger i fullständigt skick. Med detta avses ett komplett avhandlingsmanuskript som efter beaktande av synpunkter som framkommer vid slutseminariet är färdigt att lämnas för korrektur. En granskare ska utses till slutseminariet. Till grund för granskarens bedömning ligger de examensmål som finns uppställda i granskningsprotokoll för slutseminarium. För det fall manuskriptet inte bedöms kunna läggas fram för disputation inom 6-8 månader efter slutseminariet ska, innan beslut om utsättande av disputation kan ska, när avhandlingsmanuset bearbetats en förnyad granskning ske av en medbedömare.

Doktorand som antagits till utbildning på forskarnivå för juris licentiatexamen ska under uppsatsarbetets gång presentera delar av sitt arbete vid åtminstone ett obligatoriskt seminarium, vid tillfälle som bestäms av handledaren i samråd med doktoranden.

De obligatoriska seminarierna ska registreras i den individuella studieplanen samt redovisas i den årliga uppföljningen av denna.

För vidare information om de obligatoriska seminarierna se *Riktlinjer inför och för disputation vid Juridiska fakultetensamt Riktlinjer för obligatoriska seminarier för avläggande av juris doktorsexamen i rättsvetenskap*.

Utöver deltagande vid seminarier där det egna arbetet presenteras ska doktoranden medverka i annan seminarieverksamhet enligt vad som bestäms av handledaren i samråd med doktoranden. Även denna seminarieverksamhet liksom obligatoriskt deltagande i introduktionsdagar för nyantagna doktorander samt deltagande i Juridiska fakultetens forskardag ska anges i den individuella studieplanen.

6.4 Doktorsavhandling och disputation

För doktorsexamen vid Juridiska fakulteten ska avhandlingen motsvara 210 hp. Som framgår av avsnitt 6 kan en avhandling, efter beslut av forskningsutskottet, omfatta 195 eller 180 hp, om det föreligger särskilda skäl. För doktorsexamen fordras att doktoranden behärskar rättsvetenskaplig teori och forskningsmetodik samt har insikter i allmän vetenskapsteori.

Avhandlingen ska utformas antingen som ett enhetligt och sammanhängande vetenskapligt verk (monografiavhandling) eller som en sammanläggning av tematiskt kopplade vetenskapliga artiklar som doktoranden har författat ensam eller gemensamt med annan

person (sammanläggningsavhandling). Avhandling som doktoranden har författat gemensamt med annan person godkännes endast i den mån insatserna kan särskiljas.

Avhandlingen ska skrivas på svenska eller engelska om inte särskilda skäl föreligger. Beslut om att avhandlingen får skrivas på annat språk fattas av forskningsutskottet. Doktorsavhandling skriven på svenska ska ha en sammanfattning på engelska och vice versa. I de fall avhandlingen skrivits på annat språk än svenska eller engelska ska den innehålla sammanfattningar på såväl svenska som engelska.

En doktorsavhandling bör inte omfatta mer än 300 sidor (motsvarande ca 120.000 ord).

Om avhandlingen understiger 100.000 ord ska detta motiveras.

Avhandlingen ska utöver pliktexemplar tryckas i ett minimum av 75 stycken exemplar. Det står dock doktoranden fritt att trycka en större upplaga.

Huvudhandledaren anhåller om att datum för disputation ska utsättas och lämnar förslag om opponent, betygsnämnd och ordförande vid disputation. Vid Juridiska fakulteten utses ordförande, opponent och betygsnämnd av forskningsutskottet. Inför sådant beslut ska, huvudhandledaren och handledaren skriftligen yttra sig över om avhandlingen bör framläggas. Om avhandlingen understiger 100 000 ord ska detta motiveras i anhållan. Till anhållan om disputation ska även granskningsprotokoll från slutseminarium biläggas. Om en medbedömare utsetts ska dess yttrande också biläggas anhållan.

Om doktoranden väljer att disputera trots huvudhandledarens avstyrkande och avhandlingen blir underkänd innebär det att av fakultetsnämnden medgivet tryckbidrag inte utgår.

En doktorsavhandling ska bedömas med något av betygen underkänd eller godkänd. Vid betygssättningen ska hänsyn tas till innehållet i avhandlingen och det offentliga försvaret av avhandlingen. Betyg för en doktorsavhandling ska beslutas av en betygsnämnd som utses särskilt för varje avhandling.

För doktorsexamen krävs en godkänd doktorsavhandling. Doktorsavhandlingen ska försvaras muntligen, på svenska eller engelska, vid en offentlig disputation. Disputationen ska ledas av en ordförande. Den som har varit handledare för doktoranden bör inte vara ordförande vid disputationen utan det rekommenderas att en senior ämneskollega eller motsvarande utses. Vid disputationen ska det finnas en opponent och därtill en betygsnämnd bestående av tre eller fem ledamöter samt en suppleant vilken kan ersätta vem som helst av ledamöterna. Opponenten ska inneha docentkompetens. Betygsnämndens ledamöter ska om inte särskilda skäl föreligger inneha docentkompetens och minst en av betygsnämndens ledamöter professorskompetens.

Opponenten får inte komma från Juridiska institutionen vid Stockholms universitet och bör ha sin verksamhet utanför Stockholms universitet. Högst en av ledamöterna i betygsnämnden får komma från Juridiska institutionen och minst en av ledamöterna måste vara verksam utanför Stockholms universitet. Ordinarie ledamot bör inte komma från Juridiska institutionen vid Stockholms universitet. Den som har varit handledare för doktoranden får inte ingå i betygsnämnden eller vara opponent. Inte heller den som varit granskare vid slutseminarium får utses till opponent vid disputation eller ingå i betygsnämnden. Betygsnämnden ska utse en ordförande inom sig.

Stockholms
universitet

Opponenten har rätt att vara närvarande vid betygsnämndens sammanträde och även delta i överläggningarna men får däremot inte närvara vid betygsnämndens slutdiskussion inför beslutet. Doktorandens handledare ska inte närvara vid sammanträdet annat än om

betygsnämnden har frågor som behöver besvaras.⁹ Suppleanten får närvara vid betygsnämndens sammanträde men deltar inte i beslutsöverläggningen, eller i beslutet.

Betygsnämnden är beslutsför när alla ledamöter är närvarande. Som nämndens beslut ska den mening gälla som de flesta enar sig om. Ett oenigt beslut och ett beslut om underkännande ska alltid motiveras skriftligen. Övriga beslut ska inte motiveras.

Vad gäller vissa praktiska frågor i samband med disputation, exempelvis spikning, spridning av doktorsavhandling och tid för disputation, se vidare *Regler för utbildning och examination på forskarnivå samt Riktlinjer för disputation vid Juridiska fakulteten*.

6.5 Licentiatuppsats och licentiatseminarium

För licentiatexamen vid Juridiska fakulteten ska uppsatsen motsvara 105 hp. Som framgår av avsnitt 6 kan en licentiatuppsats, efter beslut av forskningsutskottet, få omfatta 90 hp, om det föreligger särskilda skäl. För licentiatexamen fordras att doktoranden har goda insikter i rättsvetenskaplig teori och forskningsmetodik.

Licentiatuppsats ska utformas antingen som ett enhetligt och sammanhängande vetenskapligt verk eller som en sammanläggning av tematiskt kopplade vetenskapliga uppsatser som doktoranden har författat ensam eller gemensamt med annan person. Licentiatuppsats som doktoranden har författat gemensamt med annan person, godkännes endast i den mån insatserna kan särskiljas.

Licentiatuppsats ska skrivas på svenska eller på engelska om inte särskilda skäl föreligger. Beslut om att uppsatsen får skrivas på annat språk fattas av forskningsutskottet. Licentiatuppsats skriven på svenska ska ha en sammanfattning på engelska och vice versa. I

⁹ Jämför 17§ förvaltningslagen (2017:900)

de fall licentiatuppsatsen skrivits på annat språk än svenska eller engelska ska den innehålla sammanfattningar på såväl svenska som engelska.

En licentiatuppsats bör inte omfatta mer än 150 sidor (motsvarande ca 60.000 ord).

Om licentiatuppsatsen understiger 40.000 ord bör detta motiveras. En licentiatuppsats ska bedömas med något av betygen underkänd eller godkänd. Examinationen sker i samband med ett offentligt utlyst licentiatseminarium.

Licentiatseminariet ska tillkännages i god tid. Uppsatsen ska i god tid innan seminariet finnas tillgänglig vid institutionen. Vid ett licentiatseminarium ska det utses en opponenter och en examinator eller en betygsnämnd.Handledare får inte delta i betygsättningen av uppsatsen.

Vid Juridiska fakulteten utses en opponenter och examinator eller betygsnämnd, enligt ovan, av forskningsutskottet.

7. Övergångsregler

Doktorander som har antagits innan denna allmänna studieplan börjat gälla, kan efter samråd med huvudhandledare och studierektor, begära att få gå över till denna studieplan. Begäran ska ställas till forskningsutskottet. Efter beslut om övergång till denna allmänna studieplan ska doktorandens individuella studieplan uppdateras.